

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sequit[ur] de aduentu d[omi]ni ad iudicium

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Ber. de aduentu dñi ad iudiciũ

solationis qui consolatur nos in omni tribulatione nostra

Quarto visitat dñs vt viditur sponſa carnal' aliqu' lauat facie ne disciteat sponſo: sic tu pſciam **Est. j.** Lauami mundi estote etc. **Sedò** requir' discipline moralitate in verbis vltz 2 opibz. **j. Tim. iij.** Exemplũ esto fidelũ in p̄bo 2 p̄uertatione. **Tertio** diuitiaz yberatẽ. **f. virtutum. Greg. Vltre** diuitie non sunt opes s̄ p̄utes. **Rich. Ania** virtutibz plena est dei sponſa trinitatis cathedra. **Quarto** coz poris sanitate 2 agilitate vt. **f. ania** sit agilitas ad bona opa. **Ecci. xxxj.** In oibz opibz tuis esto velox. **Quinto** fidelitate: vt nulli desideret placere nisi sibi: 2 ei' semp gloria q̄rat. **j. Lop. x.** Dia in gliam dei facite **Bern.** In omni ope intrẽde in deũ 2 p̄pter deũ. **Sexto** obedientie hũilitate. **Bar. xvj.** Qui vult venire post me abneget se 2 metipm. **Septio** cordis charitate. **Lok. ij.** Sup oia charitate habete qd est vinculum p̄fectionis. **Aug. Charitas** est q̄ ualet ad oia sine q̄ nil ualet oia. **Idem.** Magna res est amor. **Nã** p̄ seipm fiducialiter accedit deũ: inheret deo: familiariter percoctat que dei sunt.

Quinto vt magister corgens errore in interna illuminatione **Pro uer. ij.** Fili mi ne obliuiscaris legis mee: 2 p̄cepta mea coz tuũ custodiat. **Ber.** Ip̄e illuminat intellectũ / accendit affectum / decet effectum.

Sexto vt rex ostendẽs suum honore 2 munificentia in bñficiõz largitione. **Sap. vij.** Generunt mihi oia bona pariter cũ illa. **f. d. g. f. a.** **Idem.** Inſinitus em thesaurus est hominibz q̄ qui vñ sunt participes facti sunt amicitie dei **Vñ** et de meritis dicit **Aug.** Quid sunt merita nisi dei dona.

Septimo vt sponſus iſtã mans ad amore in sincera dilectioe **Bar. xxv.** Ecce sponſus venit / exite obuia ei. **Di cit / ecce. q. di.** Mirabile est hoc. Quid em mirabilius q̄ q̄ deus inensus anie paup̄cule d̄ sponſari velit et amore iungi: **Re / uera** magnũ est q̄ creator: ita sua uiter con iungi velit sue creature. **Bern.** Cum gustat q̄ suauis est dñs: tunc ania nõ desiderat queq̄ alia bona s̄ languere desiderio affectat. **Id.** Nescio em qd delicatius h̄z in se deũ q̄ qd anie dicit sponſus. **Idem.** Quis dignẽ pensare poterit quãto affectu nos d̄ legat qui anima sponſam dicit 2 vocat. **Idem.** O anima mea: vnde hec tibi gloria vt dicat̄ ris dei sponſa: vtique non ex nr̄is meritis sed ex flagrantia sue charitatis. **Hec Bern.** Sed aduertendũ q̄ sponſus ch̄us q̄rit in aia sponſa sua septẽ. **Primo** pulcritudis venustate. **f. p̄sentie puritate.** **Aug.** de uirginibz. Non q̄rit deus pulcrã carnẽ sed pulcrã mentẽ. **Hugo** li. de bono p̄ſcie. **De us** qui est amator: m̄dicie coz pollutũ peccatis nõ p̄t in habitare. **Hec ille.** Sic igitur

tur sponſa carnal' aliqu' lauat facie ne disciteat sponſo: sic tu pſciam **Est. j.** Lauami mundi estote etc. **Sedò** requir' discipline moralitate in verbis vltz 2 opibz. **j. Tim. iij.** Exemplũ esto fidelũ in p̄bo 2 p̄uertatione. **Tertio** diuitiaz yberatẽ. **f. virtutum. Greg. Vltre** diuitie non sunt opes s̄ p̄utes. **Rich. Ania** virtutibz plena est dei sponſa trinitatis cathedra. **Quarto** coz poris sanitate 2 agilitate vt. **f. ania** sit agilitas ad bona opa. **Ecci. xxxj.** In oibz opibz tuis esto velox. **Quinto** fidelitate: vt nulli desideret placere nisi sibi: 2 ei' semp gloria q̄rat. **j. Lop. x.** Dia in gliam dei facite **Bern.** In omni ope intrẽde in deũ 2 p̄pter deũ. **Sexto** obedientie hũilitate. **Bar. xvj.** Qui vult venire post me abneget se 2 metipm. **Septio** cordis charitate. **Lok. ij.** Sup oia charitate habete qd est vinculum p̄fectionis. **Aug. Charitas** est q̄ ualet ad oia sine q̄ nil ualet oia. **Idem.** Magna res est amor. **Nã** p̄ seipm fiducialiter accedit deũ: inheret deo: familiariter percoctat que dei sunt.

Hec de aduentu dñi in menſe

Sequit de aduentu dñi ad iudicium

Dreto de aduentu dñi in mentes ex cuius consideratione sumit se cunda rō excitationis a pcti sōno que est afflictio doloris. Consequenter d̄ cendũ est de aduentu eius ad iudiciũ: et cuius consideratione sumenda est alia excitationis siue euigilationis rō que est sollicitatio timoris. **Circa** quẽ aduentũ nõ tande sunt septẽ consideratioes p̄ncipales timoris in cuius q̄s alibi scripsimus i li bro de q̄rtuor nouissimis. **Ido** ad p̄ns su p̄ndemus. **Hos** igit tres dñi aduentus 2 rō tidie bonat ecclia in hoc sacro tpe aduentus q̄ nunc de aduentu domini in carnem: nunc de aduentu in mentẽ: nunc h̄o de aduentu ad iudicium loquitur. **Et** ex altero quidem in diuine charitatis amore: ex alio in compunctionis interne dolore: ex alio autem in timore proficiamus et ad bona opera vigiles efficiamur: scientes quoniã hora ẽ iã nos de somno surgere. **Sic** itaq̄ dum tps habem' vigilanter inſtam' bõ

de cōtēplatiōe sublimitatis Fo. xv

nis opibus: quoniam primi aduentus domini fructum participantes: ipsum dominum in mentis tabernaculo suscipiamus. et in ultimo tandem aduentu coram eo securi cooperere valeamus: celestis hereditatis bene dictione cum sanctis penitus accepturi Amen.

Pro festo sanctissime natiuitatis domini.

Verbum caro

factum est et habitauit in nobis. Joan. j. In his verbis triplex insinuat domini natiuitas. scilicet. Eternalis: Temporalis: et Spūalis. Eternalis cum dicitur: verbum. quod idem est quod intellectualiter natus siue genitū. Temporalis cum dicitur: caro factus est. Et spūalis cum dicitur: et habitauit in nobis. De duobus primis dicit Augustinus. ser. ix. de natiuitate domini. Patet est christus dominus a patre: homo a matre. de patris immortalitate: de matris virginitate. de patre sine matre: de matre sine patre. de patre sine tempore: de matre sine semine. de patre principium vite: de matre dominus mortis. de patre ordinans omnem vitam: de matre consecrans istam vitam. Hec ille. De tertia autem natiuitate loquitur ipse dominus. Mat. xij. Natus. Quicumque fecerit voluntatem patris mei qui in celis est: ipse meus frater et soror et mater est. mater inquam: quia concipit et nascitur spūaliter ipse christus in corde illius. Unde Augustinus. ser. xliij. de natiuitate domini. Exultate virgines christi: sorors vestra est mater christi. Et hominem parere non potuistis: sed propter christum parere nolulistis. Veritatem si verbi eius meministis: sic meminisse debetis: estis etiam matres eius. quia voluntatem facitis patris eius. ipse enim dixit. Qui fecerit voluntatem patris mei: ipse mihi frater et soror et mater est. Hec ille. Has tres natiuitates repñtat ecclesia in hac sacra solennitate. Primam. scilicet. eternalē in missa que cantatur in nocte. quia illa est humano intellectui inaccessibilis. Unde in introitu illius missae cantatur illud psalmi. Dominus dixit ad me: filius meus es tu: ego hodie genui te. Ubi notandum secundum Alexandrum. de alessandria: quod notanter dicitur: hodie genui te. non olim genui te. quia sic videtur illa generatio transisse et preterisse. Nec ait: ego hodie gigno te. quia sic videretur recens esse. Louenietem autem ait: ego hodie genui te: ut per hodie exprimeret generationem

illam non preteritam. et per genui non receter inchoasse. Unde ibi exprimitur necessitas et eternitas huius natiuitatis: siue generationis Spūalens autem natiuitatem repñtat ecclesia in missa que dicitur in auroa. quia spūalis natiuitas que est per lucem gratie: expellit tenebras mentis et in initium est pueniendi ad clarissimam diem glorie. Unde in introitu illius missae cantatur Lux fulgebit hodie super nos etc. Esa. lviij. Si abstuleris de medio tui carnem etc. sequitur. Tunc orietur in tenebris lux tua etc. Et Prover. iij. Iustorum semita quasi lux splendens pcedit et crescit usque in perfectum diem. Temporalē autem natiuitatem repñtat ecclesia in missa que cantatur in die: in cuius introitu cantatur Puer natus est nobis et filius datus est nobis etc. In quibus tamen illarum missarum fit aliqua mentio de quibuslibet illarum natiuitatum. Quanta igitur est hodierna solennitas in qua tāsanta: tāque sublimia mysteria recitantur. Quarta etiam est thematis assumpti sublimitas: quanta sermōum illorum reuerentia quibus predicatur dominus triplex natiuitas designatur. In libro de vita christi narratur quod ab hominibus dixisse cuidam sancto homini esse quoddam sermōem euangelij valde tremendum. Quo interrogatus: quid esset illud sermōem: noluit dicere. Vir autem ille cum perduceret in medium plures auditoritates: diabolus inquit ad singula non esse illud. Tandem interrogatus an esset illud sermōem: Verbum caro factum est. non respondit: sed cum clamore disparuit. Item quidam abbas apparuit diabolus in forma pulchre mulieris alliciens eum ad concubitum: cum soli essent in quodam viridario. Et aduertens abbas maliciam diaboli signauit se dicens. Verbum caro factum est et habitauit in nobis. Et propter demōnem cum magno strepitu disparuit. Item legitur de quodam monacho quod cum audiret istud euangelium: In principio erat verbum etc. Et peruenit ad illud Et verbum caro factum est: non genuflecteret: nec aliquā reuerentiam faceret: diabolus ei alapam dedit dicens. Si lege retur. Verbum demon factum est. nunquam genuflectere cessarem. Hec cartusien. li. de vita christi. Apparet itaque miranda virtus horum verborum. Ut autem specialiter loquamur de temporalis christi natiuitate: in cuius reuerentia precipue est hodierna festiuitas designata: notande sunt infra predicta tres primum